

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 29. september 2016
Sagsnummer: 2016-221

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

EU og Internationalt
Den 28. september 2016
MFVM 138

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2017 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen
– *Politisk enighed*
KOM (2016) 545
side 2

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2017
– *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 11

3. Forberedelse af det 25. årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), Vilamoura, Portugal, den 14. - 21. november 2016
– *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 14

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændringer af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014 (landbrugsdelen)
– *Præsentation*
KOM (2016) 605
side 16

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 10. oktober 2016

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2017 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen KOM (2016) 545

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. september 2016.
Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionens forslag om fiskerimuligheder for 2017 omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC¹/kvoter for 2017. Forslaget indeholder ikke forslag til TAC for torsk i hverken den vestlige eller den østlige del af Østersøen. Kommissionen har dog efterfølgende med et non-paper foreslået meget væsentlige reduktioner for torsk i begge dele af Østersøen samt en udvidelse af lukkeperioderne i den vestlige del af Østersøen. I forhold til 2016 indebærer forslaget væsentlige stigninger i TAC for brisling og rødspætte samt stigning i TAC for sild i den vestlige og den centrale del af Østersøen. For laks foreslås ligeledes en stigning i TAC, mens der for sild i Rigabugten og laks i område 32 foreslås en reduktion.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 545 af 29. august 2016 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2017 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. august 2016 i en dansk sprogudgave.

Forslaget om fiskerimuligheder er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag om fastsættelse for 2017 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen er at fastsætte fangstbegrænsninger for EU-fiskeriet med henblik på at sikre et bæredygtigt fiskeri på såvel kort som langt sigt.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimuligheder i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2017 - KOM (2016) 396. Det fremgår af disse principper, at såfremt der foreligger en forvaltningsplan, skal en sådan danne grundlag for fastsættelse af fiskerimuligheder, og derudover vil Kommissionen foreslå, at TAC og kvoter for 2017 fastsættes på MSY²-niveau for bestande med fuld analytisk rådgivning og med MSY-estimer. Kun i tilfælde, hvor meget store reduktioner i fiskerimulighederne, som i høj grad vil få alvorlige sociale og økonomiske konsekvenser for den omfattende fiskerflåde og for lokalsamfundet, kan målsætning om at nå MSY-niveau i 2017 ifølge Kommissionens meddelelse kunne blive udsat til senere år, men dog senest til 2020.

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

² Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil fiskerimulighederne blive foreslået på baggrund af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at tilsidesætte behovet for bevaring af bestandene.

Ved rådgivning for bestande, der ikke fastlægges biologiske værdier for, anvendes den "data begrænsede tilgang". Denne tilgang er anvendt for rødspætte i den østlige Østersø samt for sild i den botniske bugt og for torsk i den østlige Østersø. Det bemærkes, at torsk i den østlige Østersø ikke er en "data begrænset bestand", men at det er metoden for vurdering af databegrænsede bestande, som er lagt til grund for rådgivningen.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 en aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fælles forvaltning for de fælles bestande, hvilket betyder, at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland også i 2017 vil blive fastsat som autonome kvoter. Kommissionen har, hvor det er relevant i forslaget til fiskerimuligheder, fraregnet de teoretiske russiske andele. EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 blev der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks (russisk andel = 1,9 % i ICES-områder 22-31, og 9,30 % i ICES-område 32). For brisling er den russiske andel på 10,08 %. For torsk i den østlige Østersø og sild i den centrale Østersø er EU-positionen, at de russiske andele skal baseres på de historiske andele svarende til henholdsvis 5 % og 9,50 %, mens Rusland kræver henholdsvis 15,80 % og 11,80 %.

Fiskerimuligheder

ICES giver for andet år i træk en rådgivning for torsk for henholdsvis den vestlige og den østlige torskbestand, og ikke for de to forvaltningsområder. Denne metode komplicerer fastsættelse af kvoter for de to forvaltningsområder, fordi en del af den såkaldte østbestand er udbredt i underområde 24, som udgør en del af det vestlige forvaltningsområde. ICES har i sin rådgivning indregnet det tyske rekreative fiskeri, og har i beregningen for det kommercielle fiskeri taget højde for dette.

Kommissionen har ikke i forslaget angivet fiskerimuligheder for torsk i de to forvaltningsområder. Kommissionen afventede nye beskrivelser af fangstoptioner for torsk fra ICES, og om muligt en udmelding fra BALTFISH³ om indstilling til TAC niveauer kombineret med eventuelle supplerende forslag til foranstaltninger. Som følge af at rådgivningen gives for de to torskbestande og ikke på forvaltningsområder, angiver ICES på baggrund af fiskerimønstret en model for, i hvilket omfang den østlige bestand kan henregnes til det vestlige forvaltningsområde og dermed fiskes i dette område. Denne model forudsætter, at mængden af østtorsk, der kan fiskes i det østlige område reduceres med en mængde svarende til fiskerimuligheder for østtorsk, som der gives mulighed for i det vestlige forvaltningsområde.

Følges den foreliggende rådgivning for torsk i underområde 22-24 (vestlig Østersø), vil dette indebære en nedgang i TAC på 88 % i forhold til TAC for 2016, mens nedgangen i TAC for den østlige torskbestand reduceres med 39 %⁴. Kommissionen har efterfølgende fremlagt et non-paper af den 14. september 2016, der følger de i den videnskabelige rådgivning foreslåede reduktioner samt udvider lukkeperioderne i den vestlige del af Østersøen, så der kun må fiskes torsk fra den 1. januar til den 1. februar og igen fra den 1. april til den 31. december 2017. I 2016 måtte der fiskes torsk i den vestlige del af Østersøen fra den 1. januar til den 14. februar og fra den 1. april til den 31. december 2016. Der er ikke foreslået undtagelser fra lukkeperioden.

Forslaget indebærer tillige forøgelser i TAC for brisling og rødspætte på henholdsvis 39 % og 95 %, mens TAC for laks øges med 10 % og for sild i den centrale Østersø med 8 %.

³ BALTFISH er et regionalt samarbejdsforum om fiskeriforvaltningen i Østersøen, som dels finder sted i BALTFISH Forum, hvor BSAC, ICES og Kommissionen deltager ud over de berørte medlemslande. Dels finder samarbejdet sted i BALTFISH High Level Gruppen, hvor fiskeridirektørerne og repræsentanter fra Kommissionen deltager.

⁴ ICES har i sin model "overført" en mængde østtorsk til det vestlige forvaltningsområde, og således fremkommer en rådgivning for det vestlige forvaltningsområde. Når der refereres til en reduktion i østbestanden, er reduktionen i ICES rådgivningen en reduktion i østbestanden, og ikke for det østlige forvaltningsområde.

Landingsforpligtelsen for fiskerier i Østersøen trådte i kraft den 1. januar 2015 for bestande omfattet af fangstbegrænsninger, jf. grundforordningen 1380/2013. I forbindelse med vedtagelsen af forordningen om fiskerimuligheder i Østersøen for 2015 blev der taget højde for, at kvoter skulle dække fangsterne (i stedet for landinger). Landingsforpligtelsen for rødspætte bliver omfattet af landingsforpligtelsen pr. januar 2017, jf. Kommissionens delegerede forordning 1396/2014. ICES har i sin rådgivning om TAC niveau på tilsvarende vis taget højde for, at landingsforpligtelsen for rødspætte træder i kraft pr. 1. januar 2017.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig forvaltningsplan for torsk, sild og brisling i Østersøen, forordning. 2016/1139, trådte i kraft den 20. juli 2016. Den flerårige plan indeholder som noget nyt spænd for værdier for MSY samt værdier for gydebiomasse for de relevante arter. Disse værdier er bestemmende for fastsættelse af fiskerimuligheder. Det bemærkes, at Kommissionens forslag til fiskerimuligheder tager udgangspunkt i en punktværdi for MSY, idet den nye flerårige forvaltningsplan ikke var vedtaget på det tidspunkt, ICES udarbejdede rådgivningen for Østersøen.

Med den nye forvaltningsplan ophæves endvidere bestemmelserne i forordning. 1098/2007, herunder bestemmelserne om lukkeperioder, dog med undtagelse af lukning af 3 mindre gydeområder.

Neden for er angivet en samlet oversigt over fiskerimuligheder for 2017 sammenlignet med 2016 samt i relation til ICES rådgivningen for 2017.

Art (Område)	Biologisk rådgivning (for 2017 tons), ændring i forhold til TAC 2016 og princip for rådgivning	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2017 (tons)	TAC 2016 i tons	Procentuel ændring 2016/2017 (%)	DK andel af EU TAC (%)
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	Rådgivningen gives på baggrund af MSY tilgang med $F_{MSY} = 0,32$ og dækker Skagerrak/Kattegat og område 22-24. Maksimal fangst 56.802 tons, hvor 50 % til område 22-24 = 28.401 tons.	Bestanden er i fremgang med gydebiomasse over forsigtighedsniveauet. Fiskeridødeligheden var 0,26 (2015), altså under $F_{MSY} 0,32$.	28.401	26.274	8 %	(14 %)
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	Rådgivningen baseret på MSY tilgang med $F_{MSY} = 0,22$. Maksimal fangst 216.649 tons. EU andel på 191.129 tons.	Fiskeridødeligheden var med $F=0,18$ i 2015 under MSY (0,22) med stabil biomasse. 2014- årgangen bidrager fortsat til en positiv bestandsudvikling.	191.129	177.505	7,7 %	(2 %)
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	Rådgivningen baseret på metoden for data begrænset tilgang. Maksimal fangstmængde på østbestanden angivet 26.994 tons, inkl. andelen til Rusland. EU mængde jf. ICES	Biomassen har været svagt stigende sidste år. Bestanden er fortsat i dårlig kondition, og det er vanskeligt at aldersbestemme torsken, som fortsat ikke vokser som ønsket.	24.927 (non-paper)	41.143	- 39 %	(22 %)

Art (Område)	Biologisk rådgivning (for 2017 tons), ændring i forhold til TAC 2016 og princip for rådgivning	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2017 (tons)	TAC 2016 i tons	Procentuel ændring 2016/2017 (%)	DK andel af EU TAC (%)
	rådgivning er på 25 644 tons, som total østbestand.					
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	Rådgivningen baseret på MSY tilgang baseret på $F=0,15$ altså sammenfaldende med den laveste værdi inden for spændet på 0,15-0,26. Maksimal fangstmængde på forvaltningsområdet er 1.588 tons	Gydebiomassen er under både B_{MSY} , $B_{trigger}$ og B_{lim} . Fiskeridødeligheden antages at ligge på 0,58 (2016), men er dog vurderet til 0,88 i 2015. ICES angiver undervurderet fiskeridødelighed og rekruttering samt overvurderet biomasse over de seneste år som forklaringer på udviklingen i bestanden.	1.588 (non-paper)	12.720	- 88 %	(43 %)
Rødspætte (22-32)	Rådgivning er baseret på $F_{MSY} = 0,37$ for vestlige del, område 21-23(Kattegat, Sundet og Bælterne) og data begrænset for område 25-32. Anbefalingen er en maksimal fangst er 7.862 tons i hele forvaltningsområdet.	Fiskeridødeligheden har siden 2008 været faldende og biomassen stigende. Bestanden i område i område 21-23 er en analytisk bestand, og TACfor denne del af bestanden er steget betydeligt og relativt mindre for område 24-32.	7.862	4.034	95 %	(71 %)
Laks (22-31) (stk.)	Rådgivningen er givet ud fra MSY tilgangen. ICES anbefaler kvote på max 116. 000 styk Inklusiv andelen til Rusland.	ICES har ikke ændret i rådgivningen i forhold til sidste år. ICES anbefaler forvaltning med udgangspunkt i de enkelte flodbestande.	105.696 styk	95.928 styk	10 %	(20 %)
Brisling (22-32)	Rådgivningen baseret på $F_{MSY} = 0,26$. I 2015 var $F=$ lidt over F_{MSY} på 0,27. Maksimal fangst 314 000 inklusiv andel til Rusland. Til EU 282 349 tons.	Gydebiomassen er over MSY $B_{trigger}$ og har været i stigning med en særdeles god 2014 årgang. ICES foreslår områdebaseret forvaltning for de pelagiske arter i område 25-26 af hensyn til fødegrundlaget for torsk. Fiskeridødeligheden ligger en anelse over F_{MSY} som i	282.349	202.320	39,6 %	(9 %)

Art (Område)	Biologisk rådgivning (for 2017 tons), ændring i forhold til TAC 2016 og princip for rådgivning	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2017 (tons)	TAC 2016 i tons	Procentuel ændring 2016/2017 (%)	DK andel af EU TAC (%)
		punkt værdi er 0,26. Værdien er nedjusteret fra 0,29 til 0,26 på grund af ændring i vurdering af biomassen.				

Andre elementer

Forslaget indeholder endvidere regler for "år-til-år fleksibilitet". Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. Rådets forordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af den nye grundforordning 1380/2013. Sidst nævnte forordning indeholder tillige bestemmelser om "arts-fleksibilitet", som gør det muligt at afskrive fangster på en målart med op til 9 % af kvoten for målarten, når ikke-målarten er inden for sikre biologiske grænser.

Fælles henstilling om supplerende tiltag for torsk

Det bemærkes, at det tyske formandskab for det regionale samarbejde i Østersøen (BALTFISH) i lyset af den foreliggende videnskabelige rådgivning har fremlagt et foreløbigt udkast til fælles henstilling. Udkastet af 20. september 2016 indeholder blandt andet forslag om at indføre en "under-TAC" (sub-TAC) for område 22 og 23, som tager hensyn til mængden af vestlig torsk, som fanges i område 24. Formålet er at beskytte den vestlige torsk ved at begrænse fangsterne i område 22 og 23. Endvidere foreslås det at genindføre en lukkeperiode for område 22 og 23 i perioden 15. februar til 31. marts. Lukning i område 22 og 23 foreslås ifølge det tyske BALTFISH formandskab kombineret med en undtagelse, således at fiskeri i lukkeperioden dog kan foregå på dybder mellem 0 og 20 meter. Det er endvidere foreslået, at lukkeperioden også skal gælde for rekreativt fiskeri, eftersom dette fiskeri udgør en forholdsvis stor andel af det samlede fiskeri efter torsk. BALTFISH foreslår tillige at indføre en begrænsning i antallet af torsk (5 styk), som hver enkelt rekreative fisker (lyst- og fritidsfisker) må bringe i land. Såfremt der opnås enighed i BALTFISH om en fælles henstilling kan lukkeperioden vedtages gennem en delegeret retsakt, men Kommissionen har, jf. ovenfor, foreslået den i forordningen om fiskerimuligheder for 2017. Dog er det ikke endeligt afklaret, om det besluttet, at foranstaltningerne for rekreativt fiskeri helt eller delvist vil skulle vedtages nationalt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

En eventuel introduktion af supplerende foranstaltninger for det rekreative fiskeri skønnes at kunne indebære øgede udgifter til kontrol af det rekreative fiskeri.

Ifølge Kommissionen indebærer forslaget samlet set en stigning på 14 % i fiskerimuligheder udtrykt i tons sammenlignet med 2016, dog eksklusiv den vestlige torsk, men antageligt inklusiv den østlige torsk, idet der i baggrunden for forslaget er angivet et fald i østbestanden på 38 %.

| Fastsættelse af fiskerimuligheder har store erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår

fiskerimuligheder for 2017 vil det få store økonomiske konsekvenser for de berørte danske fiskere og for lokalsamfundene, hvis kvoterne for torsk, især torsk i det vestlige forvaltningsområde, reduceres i overensstemmelse med ICES rådgivningen. Kommissionens forslag viser stigning i TAC for de pelagiske bestande samt for rødspætte. Disse stigninger vil dog ikke kunne udligne indkomstnedgangen fra fiskeriet efter torsk, idet dette fiskeri stadig udgør den væsentligste indkomstkilde for de berørte fiskere. Denne antagelse underbygges af en rapport fra juli 2016, som Miljø- og Fødevarerministeriet fik udarbejdet hos Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, IFRO, Københavns Universitet, om de økonomiske konsekvenser ved at følge rådgivningen for ICES for det vestlige forvaltningsområde.

Rapporten fra IFRO konkluderer, at næsten hele kvoten for torsk i underområde 22-24 er fordelt i form af fartøjskvoteandele (FKA), og de fartøjer, der har kvoter for torsk i området, vil bære hele byrden af en reduceret torskekvote. Problemet forstærkes af, at mindst 75 % af fartøjerne er så små, at de vil have vanskeligt ved at skifte til andre fangstområder, eller sejle længere til søs, og fiske på kvoter, de måtte købe.

De økonomiske konsekvenser må således anses for at være store for de fiskere, der har størstedelen af deres fiskeri i den vestlige Østersø. Med den nuværende bestandssituation, må det forventes, at et stort antal, især af de mindre fartøjer under 15 meter, må forlade fiskeriet i løbet af 2017. Disse fartøjer har imidlertid fortsat betydelige faste omkostninger, hvilket vil resultere i et væsentligt økonomisk tab, hvis de bliver nødsaget til at forlade fiskeriet på grund af kvotereduktioner.

Rapporten konkluderer endvidere, at hvis det antages, at den reducerede torskekvote kun har indvirkning på fangsten af torsk, vil den totale landingsværdi blive reduceret med 77 mio. kr. svarende til 22 %. Reduktionen vil stige til 105 mio. kr. (31 %), hvis landingerne af andre arter også reduceres, da manglende torskekvote stopper fiskeriet, fordi fiskeren ikke har kvote til bifangster af torsk. Konsekvensen for de små fartøjer vil være betydelig med en reduktion i landingsværdien med op til 50 %. De store fartøjer, der fisker i andre områder, er mindre påvirket med reduktioner på 15-20 %.

Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien og de øvrige følgeerhverv.

En genindførelse af lukkeperioder vil have visse erhvervsøkonomiske konsekvenser for de berørte fiskere afhængig af, hvordan reglerne herom udformes.

Såfremt der genindføres lukkeperioder og/eller andre foranstaltninger, der også vil gælde for det rekreative fiskeri, vil dette kunne have visse erhvervsøkonomiske konsekvenser for turbåde i det rekreative fiskeri afhængig af, hvordan reglerne herom udformes.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri) og § 7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje) og der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation (DFPO) kan tilslutte sig Kommissionens forslag for så vidt angår sild, brisling og laks. For så vidt angår torsk i den vestlige Østersø (område 22-24), anbefaler DFPO, at TAC maksimalt reduceres med 20 %, ellers vil store dele af det hjemmehørende fiskeri i Østersøen forsvinde. DFPO henviser i den sammenhæng til IFRO's rapport om de økonomiske konsekvenser af en markant reduktion af kvoten. DFPO understreger, at det desuden vil have store konsekvenser for de lokale havne, som sandsynligvis må lukke for fiskeriaktiviteter. Dette bekræftes ifølge DFPO af rapporten "Socioøkonomiske konsekvenser af et fiskeriophør i udvalgte kommuner", som kommunerne Gribskov, Kerteminde, Nyborg, Langeland, Ærø og Fåborg-Midtfyn, har udarbejdet. DFPO vurderer på den baggrund, at der er risiko for, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser af Kommissionens forslag bliver endnu mere negative, end det anføres af Miljø- og Fødevarerministeriet. Dertil kommer ifølge DFPO de langsigtede konsekvenser af, at hvis fiskeriet fra de mindre havne stopper, vil det betyde et permanent stop for fiskeriet i en række lokale havne, fordi de nødvendige havnefaciliteter i havnene ikke kan opretholdes. DFPO vurderer derfor, at der i givet fald ikke vil være nogen fartøjer med kvoter tilbage i de berørte havne, når kvoterne stiger igen.

DFPO bemærker, at hvis torskekvoten reduceres med 20 %, så vil DFPO være indstillet på en fortsættelse af den nuværende lukkeperiode i område 22 i vestlige Østersø, dog ikke i område 23 og 24. Desuden er der behov for en undtagelse for fiskeri på dybder mellem 0-20 meter, da torsken gyder på dybere vand. DFPO stiller sig helt uforstående over for Kommissionens forslag om at udvide lukkeperioden fra seks uger til to måneder.

DFPO kan tilslutte sig en sub-TAC for område 22 og 23 og anfører, at man kunne se på mulighederne for at reservere en mængde i område 22 og 23 til fiskere, som altid har fisket i de pågældende områder. DFPO finder endvidere, at der også kunne blive behov for at se på kompensationsmuligheder (EHFF).

For torsk i østlige Østersø (område 25-32) kan DFPO ikke støtte forslaget om en reduktion af TAC på 38 %. DFPO finder, at det ikke kan forsvares, at en kvote reduceres, når en bestand viser fremgang flere år i træk, hvilket er tilfældet for torsk i den østlige Østersø.

For rødspætte finder DFPO, at den model, som ICES har anvendt for 2017 – og Kommissionen har baseret sit forslag på - til fordelingen af mængden mellem forvaltningsområderne område 21-23 (Kattegat og den vestligste Østersø, hvor 2015 er anvendt som referenceår, er acceptabel at anvende for 2017, men at det er en ad hoc løsning). DFPO mener desuden, at rødspætte bør undtages fra reglerne om landingsforpligtelsen. DFPO påpeger, at rødspættebestanden udviser en positiv udvikling trods den discard, der foregår.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) bemærker, at den finder det positivt, at der nu er vedtaget en forvaltningsplan for torsk, sild og brisling i Østersøen. For så vidt angår sild i område 25-32 og sild i vestlige Østersø, anbefaler DPPO at følge den biologiske rådgivning. For brisling i område 22-32 anbefaler DPPO, at TAC skal være 340.000 tons, og at man følger F_{MSY} målet på $F=0,26$. DPPO anfører desuden, at der ikke bør etableres en områdeforvaltning for brisling, da det faglige grundlag er for spinkelt, og bemærker, at Det Rådgivende Råd for Østersøen (BSAC) deler denne holdning.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri (FSK) finder, at en nedgang i kvoten i den størrelsesorden, som ICES foreslår, vil dræbe det kystnære og skånsomme fiskeri i den vestlige Østersø. Det sørgelige resultat vil ifølge foreningen blive, at en lang række kystfiskere, der fisker med skånsomme redskaber, og som derfor fanger fisken på den mest miljørigtige måde, må lægge op. Det er ifølge foreningen vigtigt at nå MSY-mål, men det må foregå langsommere, end ICES lægger op til, og der skal tages særlige hensyn til fiskere, der fisker skånsomt. Det skånsomme fiskeri bør således efter foreningens opfattelse tilgodeses med en større andel af kvoten i den vestlige Østersø – så disse fiskere ikke forsvinder ud af fiskeriet. FSK finder, at man må se på, om man kan flytte torskefiskeriet i vestlig Østersø væk fra område 22-23, så de bliver reserveret til fartøjer, som er hjemmehørende i området. Endvidere foreslår FSK, at et forbud mod trawlfiskeri og for øvrigt fiskeri foregående på gydepladser – som findes på dybder mere end 20 meter - i februar og marts i område 22 og 23, at flytte flådeelementer, der kan skiftet til andet fiskeri, væk fra torskefiskeriet, minimere bifangster af torsk, indgå regionale aftaler om at mindske presset på torsk fra det rekreative fiskeri, reduktion i sæl og skarvbestanden, herunder fremme sælsikre redskaber og endelig brug af midler fra EU's hav- og fiskerifond, EHFF, til kompensation for nedskæringer. Foreningen har spurgt til kamera ombord, og henviste til, at dette i år har givet mulighed for at kunne fiske i lukkeperioden. Endelig er foreningen bekymret for konsekvenserne i forhold til havnene.

Marine Ingredients Denmark (MID) har udtrykt generel bekymring for, at F_{MSY} målet for brisling har ændret sig flere gange de senere år, hvilket indebærer stor TAC-variation. Der blev dog udtrykt tilfredshed med, at det for 2017 indebærer en væsentlig stigning i TAC.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) bemærker, at Kommissionen har foreslået at lukke område 22-24 for fiskeri i perioden 1. februar til 31. marts, og at Kommissionen overvejer at begrænse det rekreative fiskeri for at hjælpe den vestlige torskebestand. DSF understreger, at der bør tages højde for usikkerheden om lystfiskernes påvirkning af torskebestanden, når reguleringen fastlægges. DSF har drøftet sagen med svenske og tyske lystfiskere i foreningen European Anglers Alliance, og foreslår følgende:

- Danske, tyske og svenske lystfiskere må samarbejde om at skaffe mere troværdige fangsttal.
- Mindstemålet for torsk i Østersøen sættes op til 45 cm for rekreative fiskere.
- I område 24 bør fiskeriet forbydes på dybt vand, det vil sige dybere end 20 meter, i de seks uger hvor torsken gyder. Forbuddet skal gælde alt fiskeri.

DSF vil ikke kunne acceptere en generel lukning af det rekreative fiskeri efter torsk i område 22 og 23 i februar og marts måned. Det skyldes, at bestanden i Øresund ifølge DSF er i relativ god balance med henvisning til trawlforbuddet i Øresund, og at der i netop disse måneder dyrkes et meget spektakulært og for de lokale turbåde meget økonomisk vigtigt lystfiskeri i Øresund. DSF appellerer til en nuanceret tilgang, hvor der tages hensyn til torskebestandene i de forskellige ICES-områder, og at der er al mulig grund til ikke at tvinge en helt unødvendig regulering ned over Øresund, der i dag ifølge DSF må betragtes som et helt unikt område i Østersøen. Desuden bemærker DSF, at der er brug for en grundig dialog med alle interessenter, inden der træffes en beslutning.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder det velbegrundet, at torskekvoten i vestlige Østersø reduceres markant. DN bemærker dog, at det er uhensigtsmæssigt at underlægge torskefiskeri i område 23 i Øresund samme restriktioner, som i områderne 22 og 24. DN bemærker, at Øresund har sin egen særdeles veludviklede torskebestand både i alders- og størrelsesstruktur, og bemærker, at der ikke fiskes med trawl i Øresund. DN anfører, at hovedårsagen til den store nedgang i torskebestanden i Østersøen er det omfattende trawlfiskeri, og da trawlfiskeriet ikke er tilladt i Øresund, så bør fiskeriet i Øresund ikke undgælde for nedgangen i Østersøen i øvrigt. DN fastslår, at Øresunds torskefiskeri bør holdes uden for de foreslåede restriktioner.

Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) er som udgangspunkt positive overfor tiltag, der har til formål at fremme fiskebestandene, herunder også eventuelle begrænsninger i udøvelse af fiskeriet. DAFF anfører, at for torsk i vestlige Østersø er der stillet forslag om, at der skal gælde samme begrænsninger for det rekreative fiskeri som for øvrigt fiskeri. Samtidig foreligger der en biologisk rådgivning, som tilsiger, at restriktioner er påkrævet. DAFF kan derfor støtte de nævnte restriktioner. Dog kan DAFF ikke støtte en særskilt begrænsning i antallet af torsk (bag limit), som alene skal gælde det rekreative fiskeri, dels da der er tale om en forskelsbehandling, og dels fordi det rekreative fiskeri i Danmark ikke har samme andel af fangsterne som i for eksempel Tyskland. DAFF bemærker, at såfremt der alligevel indføres en bag limit, bør denne gælde pr. fisketegn og ikke pr. båd.

En række organisationer Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, WWF, Greenpeace, Levende Hav, The Fisheries Secretariat, Oceana og Pew har fremsendt et fælles brev, hvor der opfordres til at følge den biologiske rådgivning for samtlige arter, og især for torsk i den vestlige Østersø. Såfremt der måtte være tilfælde, hvor der påtænkes at blive anmodet om en udsættelse af at opnå F_{MSY} -målsætningen i 2017 opfordres der til en udpegning af disse og fremlæggelse af dokumentation for, at det vil have alvorlige negative konsekvenser for de berørte fiskeflåders socioøkonomiske bæredygtighed.

Greenpeace Denmark henviser til MSY-mål i henhold til den nye forvaltningsplan i relation til torsk. Organisationen finder, at man må se på mulighederne for at belønne fiskere, som fisker skånsomt. Endvidere anføres, at det rekreative fiskeri burde begrænses, og endelig at man må se på kompensationsmuligheder.

Verdensnaturfonden (WWF) henviser også til den nye forvaltningsplans MSY-mål i relation til torsk og stiller spørgsmål ved, hvordan den kan følges, hvis der skal tages socio-økonomiske hensyn. Organisationen finder, at man må se på mulighederne for alternative fiskerimuligheder.

Der er ingen formel organisering af turbåde, hvorfor det ikke har været muligt at få et samlet høringssvar dækkende hele vestlig Østersø. Miljø- og Fødevareministeriet har imidlertid gennem kontakt fået et høringssvar fra visse turbåde i Øresund, hvoraf det fremgår, at de pågældende i udgangspunktet anerkender, at torsken i Østersøen som helhed ikke har det godt, hvorfor det er i orden at indføre diverse tiltag i dette område for at sikre torskebestanden. Når dette er sagt, er det fra flere sider blevet anført, at bestanden af torsk i Øresund faktisk har det rigtig godt, og at fiskeriet i dette område som sådant er bæredygtigt. Det

vurderes, at det derfor ikke er rimeligt, at Øresund skal pålægges de samme restriktioner som de øvrige områder. Både det at lukke for det rekreative fiskeri i to måneder, eller alternativt lave begrænsninger af antallet af fisk pr. person anses ikke for berettiget set ud fra, hvordan bestanden af torsk har det i Øresund, hvorfor område 23 bør fritages for eventuelle restriktioner. Det vurderes, at noget, som kunne gavne torskene, vil være at sætte det nuværende mindstemål op til 45 cm, eller endnu bedre op til 50 cm. Opfattelsen er, at dette vil gavne torskebestanden, idet alle torsk derved ville kunne bidrage med reproduktion. Den tidligere reduktion af mindstemålene anses for at have bidraget til den situation, som nu foreligger. Omsætningsmæssigt frygter man for fatale konsekvenser for turbådsfiskeriet som erhverv, hvis fiskeriet forbydes i februar og marts, da det netop er dér, turbådene har deres primære indtjening baseret på torskefiskeri, og som er grundlaget for, at fartøjerne kan vedligeholdes og drives resten af året. Ved at forbyde torskefiskeriet i den periode, er vurderingen, at man med størst sandsynlighed vil lukke fuldstændigt for turbådsfiskeriet, samt den turisme og indtægt, det medfører.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Formandskabet lægger op til politisk enighed på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016. Der må forudses meget vanskelige forhandlinger særligt om fiskerimulighederne for torsk.

Regeringens generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten om fortsat at sikre et bæredygtigt fiskeri og noterer sig med tilfredshed den positive udvikling for brisling, rødspætte og flere af sildebestandene, idet man samtidig er særdeles bekymret for situationen for torsk i begge forvaltningsområder, dog i særdeleshed for torsk i den vestlige Østersø.

Som generelt princip kan regeringen tilslutte sig, at kvoterne i Østersøen fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til reformen om den fælles fiskeripolitik og forvaltningsplaner.

Regeringen har noteret sig, at den vestlige torskebestand fortsat er under målsætningen for bæredygtig udnyttelse med udsigt til en markant reduktion i TAC for denne bestand, og dermed også alvorlige økonomiske konsekvenser for de berørte fiskere. Regeringen finder, at de negative økonomiske konsekvenser i en vis udstrækning kan afhjælpes ved i år at fravige principperne for rådgivningen ved blandt andet at udsætte opnåelse af målsætningen om at nå MSY i 2017. Regeringen forudsætter således en betydeligt mere begrænset reduktion i TAC end rådgivningen lægger op til ud fra socio-økonomiske hensyn.

Regeringen forudsætter ligeledes en mere begrænset reduktion i TAC for torsk i den østlige Østersø, end rådgivningen lægger op til.

Regeringen arbejder for at TAC for torsk i henholdsvis den østlige og vestlige Østersø fastsættes efter en ensartet metode i forhold til enten bestands- eller forvaltningsområdetilgang, og at relativ stabilitet opretholdes.

Regeringen kan som udgangspunkt støtte Kommissionens forslag til TAC for de bestande, som det foreliggende forslag omfatter for brisling, sild, rødspætte og laks.

I forlængelse heraf, kan regeringen tilslutte sig en fælles henstilling om supplerende tiltag for torsk, forudsat at lukkeperioderne tidsbegrænses, og at der gives de nødvendige undtagelser for mindre fartøjer og/eller kystnære fiskerier (herunder dybdebegrænsning på 20 meter).

Endvidere arbejder regeringen for, at område 24 undtages og regeringen er indstillet på at overveje andre foranstaltninger for det rekreative fiskeri, afhængigt af TAC for torsk i den vestlige Østersø.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 23. september 2016.

2. **Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2017** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Forberedelse af konsultationer mellem EU og Norge er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2017.

Baggrund

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale, og parterne har siden 1978 indgået to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste bestande i de to farvande. Derudover sker der en afbalanceret udveksling af kvoter for en række ikke fælles forvaltede eller eksklusive bestande i farvandene vest for de britiske øer, i Nordsøen, ved Grønland samt i Barentshavet.

Første runde af konsultationerne mellem EU og Norge finder sted den 8.-10. november 2016 i København, mens anden runde er fastsat til den 28. november-2. december 2016 i Bergen.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af de 7 fælles bestande i Nordsøen (torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel) og Skagerrak (torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling). EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den samlede tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, kuller, hvilling, sej og sild aftalt langsigtede forvaltningsplaner eller fælles forvaltningsprincipper, der løbende vil skulle tilpasses, blandt andet i lyset af EU's målsætning om en fiskeridødelighed på MSY-niveau (maksimalt bæredygtigt udbytte) senest i 2020.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som sperling, havtaske, jomfruhummer og rejer samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rød fisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling, sild (atlanto-skandinavisk) og makrel. EU, Norge og Færøerne indgik i marts 2014 efter flere års konflikt en 5-årig aftale om fastsættelse af TAC for makrel og fordeling heraf. Island har ikke tiltrådt aftalen. De senere år har kyststaterne ikke opnået enighed om fordelingen af hverken atlanto-skandinavisk sild eller blåhvilling, og der foreligger således ingen aftaler om fordeling. For 2016 var der mellem EU og Norge aftalt gensidig adgang til fiskeri af dele af egne kvoter i hinandens farvande på de to arter. I forhandlinger, som vil finde sted i oktober-november 2016, vil man forsøge at få aftaler i stand med alle parter gældende fra 2017.

Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, kuller, mørksej, rejer og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, jomfruhummer og "andre arter" i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

For de vigtigste bestande i Nordsøen og Skagerrak rådgiver Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) følgende: Torsk -4 % (MSY); rødspætte +15 % (EU's forvaltningsplan)/-15% (MSY); ; mørksej +15 % (forvaltningsplan)/+62% (MSY), sild (Nordsøen) -18 % (forvaltningsplan)/ -7 % (MSY). Rådgivningen for kuller og rejler kommer først senere på senere på året.

Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) giver for 2017 (ligesom for 2016) en samlet rådgivning for rødspætte i Nordsøen og Skagerrak, og der vil derfor udover størrelsen af TAC'en også skulle tages stilling til fordelingen mellem områderne, hvilket vil ske med udgangspunkt i den fælles anbefaling, der er kommet fra en teknisk arbejdsgruppe. Hertil kommer forhandlinger om opjustering af kvoterne ("kvotetilskrivning") for visse arter, som følge af implementeringen af udsmidtsforbuddet for de fælles demersale bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat. Endelig vil der under forhandlingerne også være en opfølgning på drøftelser i september 2016 om fiskeri henover grænsen i Skagerrak.

TAC for sperling for 2016 er fastsat i forordningen om fiskerimuligheder for perioden 1. januar til 31. oktober. ICES rådgivning for bestanden offentliggøres 13. oktober 2016. Der skal derfor snarest fastsættes en TAC, som gælder fra 1. november 2016. Den endelige EU-TAC gældende for hele perioden fra 1. november 2016 til 31. oktober 2017 vil så kunne fastsættes på rådsmødet i december 2016, hvor også resultatet af de årlige fiskerikonkultationer med henholdsvis Norge og Færøerne er kendt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Nærhedsprincippet

Konsultationerne er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil derfor have betydning for fiskerierhvervets økonomi. Fiskerimulighedernes størrelse har selv sagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Høring

Forslaget har været i høring i §5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) understreger med henvisning til EØS-aftalen, at balancen i forhold til udveksling af arktisk torsk skal fastlægges omkring 600.000-700.000 tons, som var det niveau der fremgik af brevvekslingen ved aftalens indgåelse. DFPO lægger vægt på, at kvoten på havtaske i norsk zone forøges. I forhold til forvaltning af fælles bestande finder DFPO, at der er behov for at rydde op i forvaltningsstrategierne, så de opdateres og reelt bliver langsigtede strategier. Ifølge DFPO's opfattelse er der også behov for at se strategierne i sammenhæng med Kommissionens nyligt fremlagte forslag til demersal plan i Nordsøen. DFPO finder, at der også er et Brexit aspekt. For så vidt angår rødspætte i Skagerrak og Nordsøen hilser foreningen den fordeling, som en enstemmig arbejdsgruppe mellem EU og Norge har foreslået, velkommen. I forhold til fælles forvaltning af nye arter bemærker DFPO, at man eventuelt vil fremlægge et papir om at igangsætte et arbejde med henblik på fælles forvaltning af sperling.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) bemærker i forhold til sild i Nordsøen, at der er behov for at opdatere forvaltningsstrategien. DPPO hilser det – med henvisning til EU's anvendelse af brisling og andre industriarter i balancen velkomment, hvis balancen kan bringes ned ved en lavere kvote for arktisk torsk, så Norge tilbyder EU mindre torsk. DPPO understreger også, at man må se på, hvorvidt Brexit får indflydelse på forhandlingerne.

Marine Ingredients Denmark (MID) anfører, at man ikke ønsker at overføre brisling til Norge.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemsstater forventes under drøftelsen af kommende konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2017 at tilkendegive deres holdning til forhandlingerne.

Regeringens generelle holdning

Det er af grundlæggende betydning, at EU-Norge-forhandlingerne om fiskerimulighederne i 2017 afsluttes i 2016, så fiskeriet i norsk zone kan påbegyndes fra årets begyndelse. Dette gælder uafhængigt af andre forhandlinger.

Regeringen er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinjer for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge. Regeringen støtter fastsættelse af kvoterne for 2017 på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte(MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik samt forvaltningsplaner.

Regeringen lægger vægt på, at der i forhandlingsløsningerne tages højde for, at tredje del af EU's udsmidtsforbud omfattende visse nye arter/fiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat indføres gradvist fra 1. januar 2017.

Regeringen lægger vægt på, at TAC tilpasses med en kvotetilskrivning (opjustering af kvoterne), svarende til udsmidet fra den del af fiskerierne, som bliver omfattet af landingsforpligtelsen i 2017, og at man i den forbindelse tager højde for forskelle i discardrater mellem farvandsområderne, således at disse forskelle afspejles i kvotetilskrivningen for de respektive forvaltningsområder.

Regeringen arbejder for, at balancen i den gensidige udveksling af fiskerimuligheder tilvejebringes ved, at EU ikke køber den fulde mængde torsk i Barentshavet, som Norge, jf. EØS-aftalen, er forpligtet til at tilbyde EU, og at betalingen herfor overvejende sker ved overførsler fra farvandsområder uden for Nordsøen.

Regeringen arbejder for at optimere de traditionelle fiskerimuligheder efter blandt andet havtaske, jomfruhummer, lange og "andre arter" i norsk zone.

Regeringen finder, at en vis stabilitet og dermed forudsigelighed er at foretrække ved fastlæggelse af flerårige forvaltningsplaner frem for udelukkende at gå efter en kortsigtet maksimering af udbyttet.

Regeringen arbejder for, at der ved fordelingen af den nye TAC for rødspætte mellem Nordsøen og Skagerrak tages passende hensyn til, at kvoten i Skagerrak i de senere år relativt set ikke er steget i samme omfang som kvoten i Nordsøen.

Regeringen lægger vægt på mulighed for et fortsat fiskeri henover grænsen mellem EU og norsk zone i Skagerrak.

Regeringen arbejder for, at der snarest muligt fastsættes en passende foreløbig EU-TAC for sperling under hensyntagen til den biologiske rådgivning fra 1. november og resten af året, så der undgås et stop i fiskeriet midt i sæsonen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Forberedelse af det 25. årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), Vilamoura, Portugal, den 14. - 21. november 2016
KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

EU er medlem af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), som er ansvarlig for bevaring af tun og tunlignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet. Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet en række sydeuropæiske middelhavslande i området. ICCAT afholder sit årsmøde den 14.-21. november 2016.

Baggrund

Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) afholder sit årsmøde den 14.-21. november 2016 i Vilamoura, Portugal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

EU deltager i en række regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, der danner ramme for et regionalt samarbejde om bevarelse og forvaltning af tunbestande. ICCAT er ansvarlig for bevaring af tun og tunlignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet.

ICCAT blev etableret i 1969 og har i dag 50 kontraherende parter, herunder EU, Storbritannien og Frankrig (de sidste 2 på vegne af deres oversøiske territorier). EU har været medlem af ICCAT siden november 1997.

Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet en række sydeuropæiske Middelhavslande i området. Danmark har ingen kvote til fiskeri af almindelig tun og udøver derfor ikke fiskeri efter tun eller andre arter omfattet af ICCAT's reguleringer.

ICCAT vedtog i 2006 en genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og i Middelhavet. Planen indeholder blandt andet betingelser for fiskeriet, bestemmelser om fiskerikapacitet, visse tekniske bestemmelser, herunder lukkede perioder og mindstemål samt kontrolforanstaltninger. På det årlige møde i ICCAT i 2012 blev genopretningsplanen revideret og styrket. En ny flerårig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet er netop vedtaget med Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/1627. Formålet med den nye forordning har blandt andet været at konsolidere teksten i den tidligere forordning på baggrund af henstillinger vedtaget i ICCAT og at sikre en ensartet og effektiv anvendelse af foranstaltningerne i EU.

Rådet vedtog i en afgørelse af 8. juli 2014 et mandat til Kommissionen med fastlæggelse af EU's holdning på det årlige møde, herunder særlige møder, i ICCAT. Ifølge principperne i mandatet, skal EU inden for rammerne af ICCAT blandt andet:

- Forvalte ressourcerne i henhold til forsigtighedsprincippet og målene i forbindelse med det maksimale bæredygtige udbytte som fastsat i den fælles fiskeripolitik.
- Søge synergi med den politik som EU følger som led i sine bilaterale fiskeriforbindelser med tredjelande, og sikre sammenhæng med sine øvrige politikker.
- Følge Rådets konklusioner af 19. marts 2012 om Kommissionens meddelelse om den fælles fiskeripolitiks eksterne dimension.

- Tilstræbe at skabe lige betingelser for EU's fiskeriflåde inden for ICCAT baseret på de samme principper og standarder som dem, der gælder efter EU-retten, og fremme ensartet gennemførelse af henstillinger.

EU skal efter retningslinjerne i relevant omfang stræbe efter at støtte vedtagelsen af blandt andet følgende tiltag indenfor rammerne af ICCAT:

- Foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne baseret på den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning, herunder samlede tilladte fangstmængder (TAC'er)⁵ og kvoter eller indsatsregulering for havets levende biologiske ressourcer reguleret af ICCAT, som resulterer i eller opretholder udnyttelsesgraden for det maksimale bæredygtige udbytte, hvor det er muligt inden udgangen af 2015 og på et gradvis stigende grundlag senest inden udgangen af 2020.
- Foranstaltninger, der skal forebygge, afværge eller standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU).
- Foranstaltninger til overvågning, kontrol og tilsyn i konventionsområdet.
- Foranstaltninger, der skal reducere fiskeriets negative indvirkning på havets biodiversitet og det marine økosystem mest muligt.
- Foranstaltninger, der tager sigte på at forbyde fiskeri, der kun har til formål at høste hajfinner, og på at kræve, at alle hajer landes med finnerne på.
- Fremme af sammenhængende holdninger med andre regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.

Endvidere vil EU når det gælder almindelig tun, desuden gennemføre genopretningsplanen for østlig tun under hensyntagen til den seneste videnskabelige rådgivning og bygge videre på disse erfaringer med henblik på at fremme lignende effektive strategier for vestlig tun på en ensartet måde.

Endelig fremgår det af mandatet, at der forud for hvert årlige møde (herunder særlige møder) i ICCAT træffes de nødvendige foranstaltninger, således at EU's holdning på disse møder tager hensyn til de seneste statistiske, biologiske og andre relevante oplysninger i overensstemmelse med forhandlingsmandatets principper og retningslinjer.

På årsmødet i 2015 blev der vedtaget en række EU-forslag med henblik på at opnå et mere bæredygtigt tunfiskeri, blandt andet:

- Beslutning om at følge et EU-forslag om en ramme for udviklingen af fangstkontrolregler og evaluering af forvaltningsstrategi samt for en specifik fangst kontrol regel for nordlig hvid tun.
- Vedtagelsen af en bevarelsesforanstaltning for sildehaj.
- En samlet pakke for beskyttelses- og forvaltningsforanstaltninger for storøjet tun. Foranstaltningerne omfatter en reduktion af den samlede tilladte fangstmængde samt foranstaltninger til at reducere dødeligheden af ungfisk.
- Vedtagelse af et elektronisk fangstdokumentationssystem for blåfinnet tun, der vil være et centralt redskab til bevarelse af arten.

Der var også på årsmødet i 2015 fremskridt for så vidt angår en ændring af konventionen, selv om enkelte spørgsmål stadig udestår.

På det kommende årsmøde i ICCAT forventes blandt andet drøftet forvaltningen af forskellige vigtige ICCAT-arter samt arbejdet om ændring af ICCAT-konventionen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

⁵ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Der foreligger ikke information om forslag til nye ICCAT forvaltningsforanstaltninger, der vil kunne have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Forslaget har været i høring § 5-udvalget (fiskeri), hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt bestræbelserne på at sikre et bæredygtigt fiskeri efter tun og andre bestande inden for ICCAT's forvaltningsområde.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændringer af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014 (landbrugsdelen) KOM (2016) 605

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har sammen med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 (KOM(2016) 603) fremsat forslag til ændring af finansforordningen samt forenkling af en række sektorretsakter, herunder på landbrugsområdet. Forslaget vil kunne bidrage til en vis administrativ forenkling samt øgede muligheder for anvendelse af finansielle instrumenter herunder indkomststabilisering i landdistriktspolitikken, men forslaget er begrænset i forhold til omfanget af foreslåede forenklinger i den fælles landbrugspolitik. Forslaget (landbrugsdelen) har ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet, hverken i Danmark eller i EU. Nedenstående gennemgås de af forslagets elementer, som alene vedrører landbrugsområdet.

Baggrund

Kommissionen har den 14. september 2016 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændring af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014. Forslaget er endnu ikke modtaget i en dansk sprogudgave.

Forslaget (landbrugsdelen) er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43 stk. 2, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. oktober 2016 med henblik på præsentation.

Formål og indhold

Kommissionen har sammen med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 (KOM(2016) 603) fremsat forslag til ændring af finansforordningen 2012/2002, ændring af den generelle forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene samt forenkling af en række sektorretsakter, herunder på landbrugsområdet. Nedenstående gennemgås de af forslagens elementer, som alene vedrører landbrugsområdet.

Ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene

Udvidelser af fondenes anvendelsesområde samt øget fleksibilitet

I forhold til lokale aktionsgrupper gøres det lettere at anvende midler fra flere af struktur- og investeringsfondene til et givent projekt.

Regler om korrektion for nettoindtægter under og efter projektgennemførelsen

I forordningen om de fælles bestemmelser indgår et krav om korrektion af tilskud i tilfælde af, at der genereres nettoindtægter under projektgennemførelsen, eller efter projektet er gennemført. Den eksisterende undtagelse for støtte ydet under Landdistriktsfonden udvides til også at omfatte støtte fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond. Det foreslås med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar 2014.

Forvaltningsmyndighedens funktioner (kun Den Europæiske Hav- og Fiskerifond)

Kommissionen foreslår ændringer i bestemmelserne vedrørende forvaltningsmyndighedens opgaver i forhold til forvaltning og administrativ kontrol af standardomkostninger. Dette forslag gælder kun for Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og strukturfondene.

Ændring af forordning 1305/2013 om landdistriktsudvikling

Udvælgelseskriterier (prioriteringskriterier)

Det foreslås, at det undtagelsesvist skal være muligt at fravige kravet om anvendelse af udvælgelseskriterier til prioritering af projektstøtteansøgninger, herunder for ordninger til genopretning af skader i landbrug og skovbrug. Ved fravigelser skal overvågningsudvalget konsulteres. Den nuværende frist for høring af overvågningsudvalget ændres fra at være i forhold til godkendelsen af programmet til at være før åbning af ansøgninger.

Finansielle instrumenter og risikostyring

I landdistriktsforordningen findes foranstaltninger, som kan anvendes til at reducere risici for eksempel ved prisudsving og klima. Foranstaltningerne omfatter blandt bidrag til præmier for afgrøde-, dyre- og planteforsikring samt hjælp til oprettelse af gensidige fonde, som kan yde støtte til landbrugere for tab lidt som følge af ugunstige vejrforhold, udbrud af dyre- og plantesygdomme, skadedyrsangreb eller miljøhændelser. Foranstaltningerne omfatter også et indkomststabiliseringsredskab i form af en gensidig fond til støtte for de landbrugere, som står over for en alvorlig nedgang i deres indkomst. Med forslaget foreslås en række ændringer med henblik på at øge anvendelsen af disse instrumenter i landdistriktsprogrammerne. Der foreslås blandt andet, at de gensidige fonde som noget nyt ikke skal dække alle sektorer, men kan oprettes for specifikke sektorer, samt at midler fremover også kan anvendes til etablering af sådanne fonde. Endvidere foreslås fleksibilitet i forhold til, at fondene kan yde kompensation for dele af tabet, når indkomsttabet udgør mindst 20 % (hidtil 30 %).

Støtteberettigelse af pludselige socioøkonomiske ændringer

Det foreslås, at støtteberettigelse af udgifter i forbindelse med naturkatastrofer udvides til også at omfatte andre katastrofeshændelser og pludselige socioøkonomiske ændringer for eksempel som følge af migration, samt at også udgifter, som opstår efter den pludselige hændelse, er støtteberettigede.

Bedrifts- og erhvervsudvikling for yngre landbrugere

Der foreslås ændrede støttebetingelser for støtte til bedrifts- erhvervsudvikling for yngre landbrugere, for eksempel således at unge landmænd kan få støtte til etablering såvel ved etablering alene eller sammen med andre landmænd. Støtten vil også kunne ske i form af finansielle instrumenter.

Investeringsstøtte

Støtte til investering i fysiske aktiver kan på nuværende tidspunkt ydes til forarbejdning, afsætning og/eller udvikling af landbrugsprodukter, der er omfattet af bilag I til traktaten. Hvis støtten ydes i form af finansielle instrumenter foreslås det, at også støtten også kan ydes i relation til produkter ud over de, som fremgår af bilag I, såfremt investeringen bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken.

Ændring af forordning 1306/2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik

Fastsættelse af tilpasningssats for finansiell disciplin

Med henblik på overholdelse af budgetlofterne for udgifterne til direkte landbrugsstøtte og markedsordningen samt etablering af en årlig krisereserve skal der årligt fastlægges den nødvendige tilpasningssats for at sikre finansiell disciplin. Det foreslås, at Kommissionen ikke længere skal inddrage Europa-Parlamentet og Rådet ved fastlæggelse af den årlige tilpasningssats, men at dette i stedet sker via en rådgivningskomiteprocedure. I det nuværende regelsæt vil rådgivningskomiteproceduren også blive anvendt, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet ikke har fastlagt årets tilpasningssats senest den 30. juni i et givet år.

Udnyttelse af midler i landdistriktsprogrammet

Medlemsstaterne vil med forslaget få op til fire i stedet for tre år til at begrunde over for Kommissionen, hvis der er uforbrugte midler på landdistriktsprogrammet, som skyldes retslige eller administrative forhold, der retfærdiggør, at fristen ikke skal gælde.

Tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalt støtte

Ved uretmæssig udbetaling af støtte skal medlemsstaterne tilse, at støtten tilbagebetales inden for 4 år, og inden for 8 år, hvis sagen er bragt for en domstol. Hvis det ikke inden for tidsfristen lykkes at opkræve beløbet, deler Kommissionen og medlemsstaten på nuværende tidspunkt tudgiften. (Såkaldte 50-50.) Med forslaget vil hele udgiften skulle dækkes af medlemsstaterne.

Støttereduktion

På nuværende tidspunkt gælder, at hvis en støttemodtager ikke opfylder kriterierne for at modtage støtte, så trækkes støtten helt eller delvist tilbage sammen med eventuelle betalingsrettigheder. Forslaget tilføjer og præciserer, at når der er tale om nationale eller fællesskabsregler om offentligt udbud, så skal reduktionen af støtten ske ud fra, hvor alvorlig den manglende overholdelse af reglerne er. Hertil kommer, at reduktionen skal være proportional i forhold til, hvilke regler der ikke er overholdt. Reduktionen skal endvidere ske på baggrund af retningslinjer om finansielle korrektioner fastsat af Kommissionen. Endelig kan tilbagebetalingen ikke overskride størrelsen af transaktionens lovlige og formelle rigtighed.

Ændring af forordning 1307/2013 om direkte støtte

Aktive landbrugere

På nuværende tidspunkt ydes direkte støtte såfremt modtageren opfylder kravet om at være aktiv landbruger, hvilket blandt andet indebærer, at det for visse virksomhedstyper skal godtgøres, at støtten mindst udgør 5 % af de samlede indtjening fra ikke-landbrugsaktiviteter og at der skal udføres minimumsaktiviteter på visse arealer. Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne med virkning fra 2018 kan lempe eller fravælge kravet om, at direkte støtte kun kan ydes til aktive landbrugere.

Støtte til unge landbrugere

Kommissionen foreslår at ophæve et støtteloft under ordningen for unge landbrugere. Således at medlemsstater kan udbetale støtte til hele den unge landbrugers bedrift, og ikke længere er begrænset til maksimalt 90 hektar pr. ansøger.

Koblet støtte

Kommissionen foreslår en generel hjemmel til, at Kommissionen i tilfælde af markedsubalancer midlertidigt kan afkoble støtte, som ydes i forhold til produktionen, hvilket kan mindske produktionen.

Ændringen af forordning 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter:

Udvidelse af støtteberettigede tiltag i frugt- og grøntsagssektoren

Inden for frugt- og grøntsektoren ydes i dag støtte til producentorganisationer, som etablerer driftsprogrammer. Forskellige foranstaltninger under disse programmer er støtteberettigede. Det foreslås, at rådgivning tilføjes som støtteberettiget foranstaltning. Det foreslås videre, at rådgivning skal kunne støttes som kriseforanstaltning i medlemsstater, hvor få producenter er medlemmer af producentorganisationer, hvorved EU-støtten kan udgøre 100 % mod normalt 50 %.

Adgang til at yde national støtte i frugt- og grøntsagssektoren

Adgangen til at yde supplerende national støtte i områder, hvor graden af organisering i producentorganisationer er særligt lav, foreslås ændret, således at 14 på forhånd udpegede medlemsstater vil kunne yde supplerende national støtte uden Kommissionens forudgående mellemkomst. Listen over medlemsstater tilføjes som et bilag til forordningen. Bilaget vil blive revideret hvert femte år. Den nuværende mulighed for få refunderet den supplerende nationale støtte i fjernes.

Ændring af forordning 652/2014 om finansiering i tilknytning til fødevarekæden mv.

Her er tale om en mindre ændring i de bestemmelser, der regulerer eksempelvis EU-finansiering af vaccinationsprogrammer. EU-finansieringen af flerårige programmer kan ske i årlige rater i visse tilfælde, og forslaget udvider denne mulighed.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det sammenskriver og reviderer eksisterende EU lovgivning. Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene

Undtagelsen fra reglerne om korrektion for nettoindtægter under Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, kan medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Ændring af forordning 1305/2013 om landdistriktsudvikling

Ændringsforslagene skønnes at kunne udgøre visse lettelser for såvel støttemodtagere som administrationen under landdistriktsprogrammet. En lang række af forslagene vedrører anvendelsen af risikohåndtering og finansielle instrumenter, hvilket vil kunne øge anvendelsen af disse instrumenter. En forudsætning for deres anvendelse er, at medlemsstaterne vælger at anvende disse i landdistriktsprogrammerne, som udarbejdes med hjemmel i forordningen om landdistriktsudvikling. Det er positivt, at forslaget indeholder en afvigelse, således at landdistriktsstøtte i form af finansielle instrumenter kan ydes til investeringer, som bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken, og dermed ikke udelukkende til landbrugsprodukter.

Ændring af forordning 1306/2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik

Det vurderes at være yderst begrænset, hvilke forenklinger de foreslåede ændringer indebærer, samtidig med at medlemsstaterne fremover skal bære hele tabet, hvis det ikke lykkes medlemsstaterne at opkræve uretmæssigt udbetale udgifter inden for en bestemt periode.

Ændring af forordning 1307/2013 om direkte støtte

De foreslåede ændringer vedrørende direkte støtte vurderes at medføre en mindre forenkling for støttemodtagere og administration. Fjernes kravene i relation til aktive landbrugere, forventes det at ville

medføre en lempelse af de administrative byrder for ca. 1.000 ansøgere årligt. Forslag om fjernelse af støttelofter for ordningen unge landbrugere kan medføre, at ca. 1.100 unge landbrugere kan modtage støtte til dobbelt så mange arealer, svarende til ca. 50.000 hektar ekstra, estimeret på basis af 2016 data. Dette estimeres at kunne medføre et yderligere støttebeløb omfordelt fra den direkte støtte på i alt 30 mio. kr. til disse landbrugere.

Ændringen af forordning 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter:

De foreslåede ændringer vurderes ikke umiddelbart at medføre ændringer for danske producenter og den nationale administration i Danmark.

Ændringen af forordning 652/2014 om finansiering i tilknytning til fødevarekæden mv:

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker generelt, at omnibusforslaget medfører en række justeringer til EU's struktur- og investeringsfonde, som følger forslaget til midtvejsevaluering af budgettet tæt. Der gives generelt flere muligheder for, at uudnyttede midler i budgettet kan anvendes andetsteds i budgettet. I den forbindelse bemærker Landbrug & Fødevarer, at behovet for midler til markeds- og kriseforanstaltninger kan variere fra år til år, hvorfor det også er vigtig at sikre den nødvendige fleksibilitet i tilfælde af særlige krisesituationer. Såfremt de ubrugte midler på dette område anvendes andre steder i EU-budgettet, vil det give mindre luft i landbrugsbudgettet og dermed give et større pres for at anvende landbrugets krisereserve. Landbrug & Fødevarer mener, at dette vil være en u hensigtsmæssig udvikling, eftersom krisereserven finansieres ved at reducere den direkte landbrugsstøtte og således bliver opkrævet direkte hos de kriseramte landmænd. Endvidere understreger Landbrug & Fødevarer, at rækkevidden af alle elementerne i det omfattende forslag til ændring af en lang række forordninger ikke endnu er gennemanalyseret. Det er således på mange områder uklart, hvilke konsekvenser de mange små og store forslag har.

Landbrug & Fødevarer er bekymret over forslaget om at udvide anvendelsesområdet for landdistriktsfonden gennem ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene. Det drejer sig specifikt om kravet om, at en del af fondenes prioriteter fremover skal omfatte en passende anvendelse af hver fond på migrations- og asylområdet. Det bør ifølge Landbrug og Fødevarer være op til den enkelte medlemsstat at prioritere ressourcerne bedst muligt, og det er vigtigt at huske på formålet med landdistriktspolitikken er at bidrage til landbrugspolitikens formål som fastsat i traktaten, og dette bør ikke fraviges.

Forslaget om muligheden for at overføre midler fra de europæiske investerings- og strukturfonde til eksempelvis den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI) kan ikke støttes af Landbrug & Fødevarer, så længe det ikke kan sikres, at midlerne øremærkes til formål inden for den fælles landbrugspolitik. Det er vigtigt, at fleksibiliteten ikke medfører, at man helt bevæger sig væk fra, hvilke formål fondene hver især har. Som minimum bør det i givet fald sikres, at fleksibiliteten går begge veje, så midler fra EFSI kan overføres til de nationale landdistriktsprogrammer.

Kommissionen ønsker yderligere at udbrede anvendelsen af finansielle instrumenter under de europæiske fonde, herunder landdistriktsfonden. Brug af finansielle instrumenter under det danske landdistriktsprogram forudsætter ifølge Landbrug & Fødevarer en nærmere analyse af behovet i Danmark, hvor man i dag har velfungerede instrumenter uden for EU's landbrugspolitik som for eksempel Vækstfonden. I Danmark findes der blandt andet en etableringslåneordning til unge landmænd i regi af Vækstfonden. Det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke opstår en situation, hvor det er en ulempe for Danmark, at man arbejder med finansielle instrumenter uden for fondene, i forhold til at anvende midlerne fra EU's fonde. Landbrug & Fødevarer påpeger, at dette synspunkt også omfatter støtte til virksomhedsopretning for unge landmænd, der ydes ved hjælp af finansielle instrumenter.

Der indgår et forslag om en årlig fremsendelse fra medlemsstaten til Kommissionen af en ændret partnerskabsaftale inklusive de programændringer, der er godkendt det foregående kalenderår. Det er her afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke i den forbindelse indføres en ekstra godkendelsesproces i Kommissionen af de nationale landdistriktsprogrammer og ændringer.

I forhold til forslaget om justeringer af de indkomststabiliserende værktøjer fastslår Landbrug & Fødevarer, at dette ikke får direkte effekt for danske landmænd, da disse for nuværende ikke er en del af det danske landdistriktsprogram. Landbrug & Fødevarer er generelt forbeholden overfor disse redskaber, og det bør sikres, at der på sigt ikke opstår ulige konkurrencevilkår mellem europæiske landmænd, hvis instrumentet får større udbredelse. Landbrug & Fødevarer mener generelt, at markedsbaserede risici skal adresseres via fælles, stabiliserende markedsinstrumenter på europæisk niveau samt øget markedsadgang til nye markeder – og ikke igennem anticykliske forsikringsudbetalinger eller andre risikostyringsinstrumenter.

Kommissionen foreslår, at der indsættes en undtagelsesbestemmelse i landdistriktsforordningen med en mulighed for at fravige kravet om anvendelse af udvælgelseskriterier til prioritering af projektstøtteordninger. Landbrug & Fødevarer bakker op herom, såfremt det er baseret på en konkret vurdering, der viser at anvendelsen af et prioriteringsinstrument vil være uhensigtsmæssig.

Der er et forslag om at udvide anvendelsesområdet for investeringsstøtte under landdistriktsprogrammet, så støtte kan ydes til produkter, der ikke fremgår af bilag I af forordningen, såfremt investeringen bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken. Landbrug & Fødevarer vil her igen gerne understrege vigtigheden af at midler under landdistriktsfonden anvendes til formål inden for den fælles landbrugspolitik. Der er i forvejen stor efterspørgsel efter at bruge midlerne inden for den fælles landbrugspolitik og herunder landdistriktspolitikken. På den baggrund er Landbrug & Fødevarer meget forbeholden i forhold til udvide anvendelsesområdet – og i givet fald kun forhold til områder, hvor man vil kunne sikre primærlandbruget en væsentligt merindtjening eller anden gevinst.

I forhold til forslaget om at forlænge perioden til udnyttelse af midler i Landdistriktsprogrammet har Landbrug & Fødevarer fokus på fuld hjemtagning af det nationale landdistriktsprogram og kan derfor støtte tiltag, der øger muligheden for en øget hjemtagning.

Der indgår et forslag om at lempe sanktionerne ved overtrædelse af nationale eller fællesskabsregler om offentligt udbud. Dette tiltag bakkes op af Landbrug & Fødevarer. Overholdelse af den nationale tilbudslov i Danmark i forbindelse med udbetaling af projektstøtte fra landdistriktsprogrammet er en meget stor udfordring. Vejledningen fra de danske myndigheder har historisk set været mangelfuld, og der er i den danske administration øget fokus på kontrol heraf. I denne situation er der i høj grad brug for proportionalitet i sanktionerne. Der er i øvrigt fortsat behov for fleksibilitet omkring udbudsreglerne i de tilfælde, hvor der gives tilskud efter standardpriser, så forenklingspotentialet ved indførelse af standardomkostninger også reelt høstes.

Der foreslås en forenkling til proceduren for vedtagelse af finansiel disciplin. Landbrug & Fødevarer mener i den forbindelse, at der også bør kigges på, at den måde midlerne inddrives på under finansiel disciplin er med til at skævvride, hvilke medlemsstater der bidrager relativt mest, når finansiel disciplin anvendes. Da den gennemsnitlige bedriftstørrelse i Danmark er relativt høj, vil danske landmænd få relativt mindre glæde af den fastsatte bundgrænse på 2.000 € og dermed bidrage relativt mere. Fastsætter man i stedet tilpasningssatsen som en procentdel af det nationale loft, vil man undgå dette problem. Det vil stadig være muligt at holde fast i grænsen på 2.000 €. Så er det blot et spørgsmål om omfordeling internt i medlemsstaten og ikke omfordeling mellem medlemsstater.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der laves enkelte forenklingstiltag vedrørende definitionen af aktiv landbruger og støtteordningen for unge landbrugere. Landbrug & Fødevarer mener dog, at ambitionsniveauet for forenkling af de komplicerede støtteregler er uambitiøst. Eksempelvis bør der også kigges på at få forenklet kravet vedrørende afgrødevariation. Kravet om afgrødevariation giver store udfordringer for mange mindre landbrug, som har store omkostninger forbundet med at skulle etablere en

eller to ekstra afgrøder. I sidste ende vil mange på sigt vælge enten at sælge eller bortforpagte jorden til en større bedrift. Dermed vil kravet ikke have den ønskede effekt.

Økologisk Landsforening ønsker at orientere EU's budget mod leveringen af offentlige goder. Fødevarerproduktion bør foregå på markedsvilkår, mens leverancen af offentlige goder til samfundet er en ydelse, som landbruget kun kan levere, hvis landbruget får betaling for det. Og det er rimeligt at EU's landbrugsbudget anvendes til at tilvejebringe denne betaling, da det er fælles midler.

Økologisk Landsforening finder endvidere, at det gøres så enkelt som muligt at sikre plads til miljøfokusområder. I den sammenhæng vil det være en fordel, hvis arealtilskuddet kan udbetales til bedriftens matrikulerede areal eksklusiv befæstede arealer og arealer med bygninger, moser og skove. Til imødekommelse af dette vil det være hensigtsmæssigt at det overlades til medlemslandet at fordele det budget, som medlemslandet har fået til sit landbrugsareal sådan at forstå, at arealsatsen vil blive lavere men med samme udbetaling på bedriftsniveau. Det vil være oplagt umiddelbart at gøre dette gældende på økologiske bedrifter, der i forvejen ikke skal dokumentere, at de lever op til grønningskravene, idet de målt på grønningskravene er "green by definition".

Der er endvidere behov for at anse arealer afsat til fjerkræ og svin som tilskudsberettigede, uanset at de er beplantet med buske og træer. Disse dyr skal ud jævnfør økologireglerne, og arealerne skal være attraktive for dyrene, hvilket forudsætter, at de har flerårig vegetation med træer og buske.

Økologisk Landsforening bemærker endvidere, at tilbagebetalingsreglerne bør justeres, så landmanden kan ændre dispositioner på arealet for at give plads til natur uden at blive stillet overfor tilbagebetalingskrav. I modsat fald modvirker støttereglerne, at der kommer mere biodiversitet ind i landbruget på trods af, at det er et formuleret ønske for EU's landbrugspolitik. Endelig er der behov for at gennemgå støttekriterierne, hvis naturpleje er et mål for midlerne, idet det opleves, at der opstår konflikter, fordi kriterierne tager afsæt i landbrugsaktivitet som egentlig mål, selvom midlerne egentlig var tiltænkt naturpleje. Det udløser meget triste tilbagebetalingskrav, som afskrækker landmændene fra at søge på naturplejeordningerne til skade for naturen fordi plejen dermed ikke finder sted.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) mener, at samtlige ændringer samt nye regler for administration og kontrol med finansielle instrumenter skal indeholde krav om, at al offentlig støtte og budgetgarantier udelukkende gives til projekter, der fremmer gunstig udvikling af velfærd for dyr, samt biodiversitet og offentlig sundhed. DOSO mener endvidere, at borgernes pensionsopsparinger (pension- og investeringsfonde) – i det omfang de anvendes til finansiering af projekter i landbruget – udelukkende anvendes til finansiering af projekter, der fremmer en gunstig udvikling af velfærd for dyr, samt biodiversitet og menneskers sundhed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at forhandlingerne om landbrugsdelen ikke foregriber midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 samt forhandlingerne om finansforordningen, idet regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik moderniseres for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for reel forenkling for landbrugere og landdistrikter samt i administrationen igennem ændringer i såvel de grundlæggende basisforordninger som i gennemførelsesbestemmelser. Fra regeringens side er der fokus på proportionalitet mellem kontrolkravene (herunder sanktioner og støtte reduktioner), administrationsomkostningerne og den reelle risiko for EU-budgettet.

Regeringen støtter forslagene til forenkling af den direkte støtte i forhold til definitionen af aktiv landmand og større fleksibilitet i relation til støtte til unge landbrugere. Regeringen støtter yderligere forenkling af landdistriktspolitikken, idet instrumenter til risikostyring og finansielle instrumenter bør respektere reglerne

i grøn boks i WTO-regi. Regeringen arbejder for yderligere forenkling under markedsordningen. Regeringen arbejder for reel forenkling af den horisontale forordning og finder ikke, at forslagene om finansiel disciplin og tilbagebetaling medfører forenkling for landmænd eller medlemsstaternes administration.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der oversendes efterfølgende et samlet grundnotat om alle elementerne i omnibusforslaget – KOM(2016)605.